

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt XI. Consilium Cardinalium & Oratoris Vargae, habitum à Pontifice de
Canonum ac doctrinae forma à Legatis missa. Celebre Vargae scriptum.
Votum Pontificis, vt omitterentur duae quaestiones magis ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-11718

11 Confectâ concordia, Tridento discessit * Lansacus, reuocatus in Galliam, remanentibus Ferrerio & Fabro. Et post rem gestam die sancti Petri, etiam antequam lis componeretur, Lansacus & Lunensis inuicem sapius per honoris officia sese inuiferant ^l, cum intento essent animo, Hispanus ad obseruanda mandata sibi tradita, ne amicitiam cum Gallis abscinderet; Galli verò ad exercendam indignationem solum in Pontificem, ne ipsorum Princeps ad grauem cum Hispano Rege contentionem adigeretur.

Tametsi animorum commotiones dominari magis in regnantes soleant, cum eas potentia quasi quædam nutrix exaturet; submissiores tamen videntur, quia ibi reginæ suæ obtemperant, hoc est, dominandi curæ.

C A P V T X I.

Consilium Cardinalium & Oratoris Vargæ, habitum à Pontifice de Canonum ac doctrinæ forma à Legatis missa. Celebre Vargæ scriptum. Votum Pontificis, ut omitterentur duæ quæstiones magis contentiosæ, & consimilis Cæsaris voluntas, sed Hispanorum repugnantia; & propensio Hispanicæ Aulæ ad Synodum protrahendam. Lotharingi opera ad rem expediendam, & ad concordiam, quæ prius in Conuentu peculiari Præsulum præstantiorum stabilitur, & postea in generali. Litteræ ad Concilium à Belgij Gubernatrice datæ.

NOuo externoque litigio iam absoluto, persistebant adhuc vetera & intestina. Exemplar Canonum ac doctrinæ, à Legatis missum ad Pontificem, ipsi principio suspicionem iniicit, ut idem postea per ^a Borromæum rescripsit, *Quod Galli, & quidam ex Hispanis, vellent per eas voces generales & captiosas indicare, iurisdictionem à Christo proximè prouenire, & postea ex hoc consecutionem aliquam deducere, quæ ipsis placeret.* Equidem comperio, cum ille quodam die Patribus ^b rationem redderet, cur ipse Canonem omisisset de institutione Episcoporum, sub Iulio digestum, hanc inter alias rationem ab eo fuisse allatam, nimirum, ob ambiguam significationem, quæ suspensos fidelium animos tenuisset, per modicam Concilij dignitatem. Pontifex itaque rescripserat Legatis, longè sibi gratius fore, si eiusmodi ^c quæstiones præciderentur, quam si definirentur absque vlllo fine, quin potiùs nouis litibus inchoatis:

A a a a 2

atque

1563.
k Hęc omnia
confiant ex
Diario 7. Iul.
ex epist. Legat.
29. Iun. & ex catalogo Orato ū præsentium 7. Scf. Pij IV. l Litt. Vicecomitis ad Borromæum 4. Iulij, & litteræ Iadens.

^a Litt. Borrom. ad Legat. 6. Iulij 1563.

^b Inter monumenta Scripandi.

^c Constat ex litteris Legat. ad Borrom.

1563. atque ad id pariter eosdem cohortatus est Ferdinandus per suos Oratores. Usque ab excitata controuersia de verbis illis, *Reſtor Ecclēſiæ Vniuerſalis*, omnem lapidem Delfinus mouerat, & omnem operam adhibuerat ^d ad Cæsarem permouendum, quò verum Ecclesiæ Romanæ patronum in causâ tam æqua se gereret; sed sine plurima interiecta mora responsum scripto acceperat immobilis repugnantia ad vtramlibet partium fouendam. Seldius verò coram illi dixerat, Gallos numquam consensuros; quin vbi ad id declarandum procederetur, existimatuos fuisse, nullum leuamen ex huiusmodi Synodo expectandum, sed nouam laborum accessionem; adeoque consulturos sibi fuisse per propriam Synodum Nationis, cuius terrorem, quasi fulminis, incutere studebant crebris suarum minarum tonitruis, in contentionibus cum Synodo & cum Pontifice. Quamobrem Cæsar vtilitati publicæ conducibile putabat, si abtineret se procul à talibus controuersijs, ne in Gallis erga ipsum fiducia de illo opere extingueretur. Neque illi probabatur, quòd Legati, suscepto negotio illius definitionis, quæ nec consensum vmquam consecutura esset, nec progressura sine Concilij scissione, tot alia bona præpedirent, ex concordia processu decerpenda: ac proinde per eiusdem Delfini litteras idem ^e Pio dissuaserat, ne declarandam curaret suam supra Synodum prærogatiuam, nisi Patres ad id vnanimes conuenirent, propositis horrendis calamitatibus, quæ Christianæ Reipublicæ imminerent, si Conuentus ille dissolueretur, quod ex dissensu in articulo tam graui timendum erat. In his consilijs firmiter indies inhæserat Ferdinandus, quippe quæ ipsius ingenio, cauto magis quàm animoso, congruebant; idcirco ea rursus iterari iussit à suis Oratoribus, qui eadem operâ exposuerunt, sibi à Cæsare committi, vt vbi certamen illud euitari non posset, sibi confestim significarent, nulli partium accedentes ipsius mente prius non perspectâ: & eò processerat Cæsar, vt quæretur ^f, à Legatis, prolixitati studentibus, in medium vocari disputationes superuacaneas & inextricabiles. Ob quam insimulationem, ad eò contrariam non veritati modò, sed euidentiæ, æquè illi tristitiâ ac admiratione affecti sunt. Quapropter animaduertentes, viam illam, ad quam Pontifex simul ac Cæsar eos hortabantur, planissimam, tutissimam, breuissimam, apertissimam, ac tandem honestissimam esse, ad eam gressum conuerterunt. Sed non mediocri illis difficultas obiecta est ab Hispanis, qui obdurati contendebant vt affirmaretur, esse in Ecclesia Episcopos ex institutione Christi. Huic difficultati adhibere temperamentum studuit Hydrun-

d Litt. Delfini ad Legat. 15. Martij 1563. quæ seruantur in Bibliotheca, à Duce Urbinate relicta.

e Litt. Delfini ad Borrom. . . . Junij, redeunte Ormanetto.

f Litt. Legat. ad Borom. 8. Iulij 1563

druntinus ^b, quantum satis esset ad id, quod certum erat, definiendum, ponens, gradum Episcoporum in Ecclesiastica Hierarchia non esse pro arbitraria Pontificis voluntate; ac proinde eius inuentum fuit, quod in sexto Canone, vice illorum verborum, quæ petierant Hispani, *ex institutione Christi*, poneretur, *ex ordinatione Divina*: eo relicto quod incertum erat, nimirum, an huiusmodi ordinatio deducta fuisset in opus à Deo proximè, an per ipsius Vicarium: ex qua peculiari illius opera egregia Legati argumentum desumere ad ipsum vniuersè & ample commendandum, Romam scribentes. Et sanè eà commendatione opus erat: siquidem literæ alicuius ministri inferioris ordinis, & fortasse perperam docti ab æmulis, non ita propitiæ Hydruntino, Romam id temporis perlatae sunt.

2. Nondum tamen idcirco acquiescebant Hispani, & aliquis auditus est susurrus ^b, eos ad id à Lunenti fuisse commotos: quod adscribatur peculiaribus quibusdam sensibus ⁱ, qui (ex narrationibus Criuelli Nuntij) inerant in præcipuis ministris Hispanicæ Aulæ, in rem esse prolationem Concilij, quo perdurante, quæ metus quæ expectationis causâ hæreticos quieturos: at verò per suspensionem, per scissionem, per terminationem, æquè nouum furorem illis iniectum, ac frenos detractum iri. Hæc Hispaniensis Aulæ ratiocinatio, ad Legatos delata, immensâ illos molestiâ perculit, bonum penè exitum desperantes quantocumque ipsorum labori, dum ex opposito, Regis Præsules complures, numero & auctoritate spectabiles, studiosè nouos semper nodos quærerent, quibus apta filanumquam deerant in argumentis naturâ suâ tam implicatis: ea propter & ad Nuntium rationes plurimas scripserunt, quò regios ministros ab eo consilio remouerent, & Pontificem rogarunt, vt neruos omnes suarum exhortationum intenderet, Regique palàm faceret graue detrimentum tot Ecclesiarum ex diuturna Episcoporum absentia; adeoque per Concilium, ad reparandam disciplinam coactum, eandem destructum iri: offensionem Catholicorum, hæreticorum triumphum propter Patrum dissidia, quibus vnicum remedium suppetebat, si statim eorum concordiam terrarum orbis aspiceret; & supra cetera periculum, ne huiusmodi dissensiones monstruosum aliquod schisma tandem parerent.

3. Pontifex propositis officijs haud prætermisissis, curabat interim, vt summo studio perpenderetur sanctorum exemplum, sibi missum à Legatis. Etenim tamen magis illi placeret, vt importunæ controuersia ommitterentur; nolebat tamen curam ac diligentiam negli-

1563.
g Litt. Legat.
ad Borrom.
15. Jul. 1563

b Variæ scripturæ, præsertim sub 9. Julij, Vicecomitis. i Litt. Criuelli ad Borrom. 8. & 12. Julij 1563. & Acta salmanticensis, in quibus multa dicuntur, narranda vique ad Scissionem.

ia
Trid.
III

1563. gligi, si fortè ad res definiendas procedendum fuisset, seque socordem, sui que muneris oblitum notari: sed argumenti grauitas, & Consultorum numerus^k haud permifere celeritatem quam Roma sperabat, & Tridentum postulabat.

^k Litt. Borrom. ad Legat. 30. Iulij, & 3. Iulij

1563. Constat ex libro à Vargà impresso.

^m Mandata extant in Vrbiana Bibliotheca, quam diximus.

Tandem quò per maiorem dignitatem rem ageret, die quarto Iulij coram se^l delectos ad id Cardinales acciuit, singulosque sententiam rogauit, atque ea omnia per expeditum tabellarium ad Legatos misit. Accertierat quoque Pontifex ad illum conuentum Franciscum Vargam Oratorem Hispanum, cui senon bene animatum minimeque fidentem diutiùs ostenderat, sicuti non semel commemorandum mihi fuit: ac denique in ipsa Concilij apertione, cum Pius ad Philippum Regem mitteret Broccardum Comittem, de grauiissimis rebus acturum, illi ad calcem mandatorum iniunxerat^m, vt Oratoris mutationem maximoperè flagitaret: sed Vargas tantumdem semper studuerat sibi conciliare Pontificem. Quare Pius re animaduersa, existimauit, tunc Vargam, tanto fiducia estimationisque argumento captum, haud prætermisurum oportunitatem, per quam se dignum ostenderet eo fauore ad alios futuros euentus, simulque ex illius iudicio non parum ponderis accessurum ad Sedis Apostolicæ causam apud Præsules Hispanienses. Ceterà satis ille idoneus agnoscebat qui dicto Consilio interesset, utpote qui ad tam nobilem gradum euectus, litterarum magis quam familiæ eminentiâ, Religionis etiam studium præ se gerebat nihilo inferius suâ doctrinâ, sui que Principis pietate: & consentaneum hisce dotibus scriptum protulit Vargas, non eruditum minùs quam pium, ad Pontificiam auctoritatem tuendam, quod postea per typos ab eodem editum est in lucem: cumque scripti prolixitas haud fuisset, vt plus quam eius summa per illum tabellarium mitteretur, voluit Pontifex postridie alium curforem mittere non ad aliud opus, nisi ad integrum illud pesserendum, tum quò per eam honorificentiam grates illi redderentur, tum quò speratus apud Hispanos Patres profectus tempori haberetur. Verùm sicuti quidquid antea excogitatum fuerat à Pio ad sedandos tumultus ex Oratorum æmulatione, nihil in re ipsa consecit, quippe quòd antea lis Tridenti composita est, quàm Romæ in consilium adducta; ita hæc cunctæ disputationes scripto exhibitæ, controuersias doctrinæ iam reuocatas in concordiam inueneruntⁿ. Numquam destiterant Præsides studium impendere^o ad contentiones absque decisionibus terminandas, tum quia præter Pontificem & Cæsarianos id etiam Lotharingo probabatur, tum quia cum

ⁿ Litt. Legat. ad Borrom. 12. Iul. 1563
^o Litt. Legat. ad Borrom. 5. Iulij 1563

cùm homo è nihilo trahat originem, nescio quid facilius experi-
 ri solet in eo genere operationum, quæ propinquius accedunt ad
 nihilum. Quamobrem septimo Iulij accito conuentu peculiari,
 cui duo Purpurati, & triginta Patres ex præcellentibus inter om-
 nes nationes aderant ^p, tandem post quinque horas examinis, mi-
 xti, vt fieri solet, varijs contentionibus, constitutum est man-
 sionis Decretum ^q, non quod Lotharingus formarat, sed quod
 Mantuanus iam parauerat, cum leuibus emendationibus, ac si-
 mul totum Ordinis argumentum. In quibusdam litteris Viceco-
 mitis ^r ad Borromæum continetur; Cùm à singulis dictæ fuissent
 in eo cœtu sententiæ, nec de sexto Canone conuenirent, propo-
 sitionem à Lotharingo fuisse formam quamdam, à præcedentibus di-
 uersam, quæ acceptata est, eamque formam non fuisse publicè pro-
 ductam ab ipsius auctore, priusquam idem per Episcopum Brixien-
 sem ipsam priuatim communicasset cum Guerrero & cum Aiala
 præcipuis Hispanorum, eorumque consensum rescuisset. Sed
 quoniam Vicecomes illi cœtui non interfuit, & Legati inter plu-
 rimas Lotharingi laudes, illius formæ inuentionem ipsi non tri-
 buunt, quin potiùs eam adscribunt Hydruntino Archiepisco-
 po, incertus rem narro. Hic dies septimus visus est feliciter cri-
 ticus noni; cùm enim postea fuisset habitus nono Iulij Conuen-
 tus generalis ^s, euenit, vt centum viginti septem suffragia de vtro-
 que argumento colligerentur, atque vt vtrumque statueretur, im-
 peratis modicis variationibus à forma digesta, quarum cura deman-
 data ^t fuit Marino & Fuscarario inter Theologos, Castaneæ & Pa-
 leotto inter Canonum Peritos. Ea verò rei expeditio, vix antea
 sperata, primo loco adscripta est moderationi Lotharingi in di-
 cenda aduersùs quàm consueuerat sententia per summam breui-
 tatem, quàm vt accidere solet Principibus, ac à primò dicentibus
 reliqui sunt incitati. Hispani tamen non cessabant contendere, vt
 exprimeretur in sexto Canone, Episcopos fuisse *institutos à Christo*,
 aut ex institutione Christi, non autem generatim, sicut ibi dici-
 tur, *ordinatione Diuinâ*; opposites, posse id intelligi de communi
 prouidentia erga res omnes: adeò vt Guerrero & Aiala, qui in
 cœtu peculiari cum reliquis consenserant, tunc dissentirent. Sed
 numerus constatus ex his & reliquis omnibus, qui mutationem op-
 tabant, quintam partem modicè superauit, adeoque enerues re-
 manserunt ad pugnam, nedum ad victoriam. Hinc Legati ^u viui-
 dam spem traxere non solùm celebrandæ Sessionis die præscripto,
 sed absoluendæ Synodi ante finem Nouembris. Obstabat tamen

1563.

^p Litt. Legat.
 ad Borrom.
 8. Iulij 1563
^q Ex litteris
 Vicecomitis
 9. & 12. Iulij
 1563.

^r 19. Iulij
 1563. & alijs
 eius litteris
 postea scri-
 ptis.

^s Litt. Legat.
 ad Borrom.
 12. Iul. 1563
 & Diarium
 die 9.
^t In litteris
 Vicecomit.
 & Iadrensis
 12. Iul. 1563

^u In iam di-
 ctis litteris
 Legatorum
 ad Borrom.
 12. Iul. 1563

id

ia
 Trid.
 II

1563

id quod Moronus per profundum arcanum accepit à summo magnaque auctoritatis viro, operam à Lunensi nauari ad Sessionem impediendam, existimante (sicuti semper ad primarios ministros odor ingentium moliminum surrepit) post Sessionem nihil amplius superfuturum, nisi vt mitteretur Lotharingus in Galliam, ad res, quibus regnum illud indigebat, componendas. Certum est, Lotharingum in functione, de qua diximus, eo animi ardore, eaque virtute se gessisse, vt Legati prosperum exitum illi præcipue acceptum referrent. Significauit Gualterius ^x, positis recentibus turbis cum Gallis, plurimum contulisse ad eos recuperandos Saracennellum, sibi à Secretis, qui paulò antè redierat cum responso Pontificis, propitio aut ijs rebus, quas Ferrerius proposuerat, aut alijs à Lotharingo propositis; videlicet, vt celebratâ Sessione argumenta reliqua ^y breuissimè expedirentur, cunctique Patres ad ea quæ proponenda supererant, simplici verbo, *placet*, aut, *non placet*, responderent: quamquam Diuino consilio postea factum est, vt Synodus absolueretur honoratiore exitu quàm hic fuisset, in quem flectebatur tunc Pontifex, prudenter veritus ne quid peius accideret.

^x Litt. Guat.
ad Borrom.
8. Iulij 1563

^y In litteris
Borrom. ad
Moronum.
6. Iulij 1563

^z Diarium
10 Iulij.

^a Hæ litteræ
sunt inter
scripturas
post Diar.
^b Litt. Legat.
ad Borrom.
12 Iulij &
Acta Paleot.
^c Litteræ Vi-
cecomitis
12 Iulij, &
Legat. 12. &
15. Iul. 1563

^d Cap. 4 Co-
mittorū, ante
Pri IV. et
tionem.

Postridie narrati Conuentus generalis, habitus est alius ^z de corruptelis, ibique recitatæ sunt litteræ Gubernatricis Belgij, in quibus scribebat, Episcopos ac Theologos iam nominatos ^a se missionem; modicamque eorum missionem excusabat, ob necessitatem Ecclesias ab hæresis periculo custodiendi. Et die mensis duodecimo finis impositus fuit stabiliendis ^b Decretis, etiam de argumento quod diximus. Lotharingus eo die auctor fuit ^c, vt in obligatione residendi comprehenderentur cum reliquis Episcopis nominatim Cardinales, quod duo simul nodosa litigia præcidit; siquidem effecit ex vna parte, ne Cardinales impolterum censere possent, à debita ipsorum præsentia Romæ subtrahi se debito residendi in Episcopatu; & ex altera, ne idem debitum ipsis amplius obijceretur, quasi Ecclesiarum Cathedralium minimè capacibus. Actum quoque fuit id temporis de lege ferenda, vt cum Purpuratorum Senatus conflaretur ex Episcopis, ex Presbyteris, & ex Diaconis, ætas, quæ requiritur in alijs ad singulos hosce Ordines suscipiendos, opus pariter esset singulis, qui in eo gradu assumerentur ad Purpuram, sicuti conuentum erat in articulis postremi Comitij ^d. Verùm id post multa non placuit, cum perpenderetur, cunctos Cardinales esse Consiliarios Pontificis, cui muneri communiter existimatum est satis non esse ætatem Diaconatui sufficientem. Dum

6 Dum vndique tam prosperè Synodus procedebat, Præsides me-
 tum de Hispano Oratore haud sanè vanum experti sunt. Dum ip-
 si litteras, quibus faustus euentus Romam nuntiaretur, ob signaturi
 erant, hunc à Lunensi nuntium accepere; Omnem à se nauatam
 operam, quâ suæ gentis Præsules induceret, irritam cecidisse, nisi
 definiretur id quod illi de institutione Episcoporum optabant:
 quocirca se putare, Sessionem celebrari non posse, propterea quòd
 si aliter ea haberetur, graue detrimentum illatura esset non solum
 illis Patribus, sed Hispaniæ vniuersæ, cum ad actionem tanti pon-
 deris procederetur repugnante eâ integrâ Natione. Id tamen Præ-
 sides ab incepto non retraxit, sed ad certamen instruxit, cum ipsis
 indecora postulatio videretur, quòd pauci Præsules arrogarent sibi,
 non solum impedire ne definiretur id quod reliqui volebant,
 sed (de quo mere tunc agebatur) impedire Sessionem, nisi defi-
 niretur quod ipsi volebant. Itaque nullo prætermisso labore, non
 solum mentis, sed etiam corporis, quod robustiorum mentium in-
 strumentum infirmius esse consuevit in rebus aptè disponendis
 ad consequendum effectum, die decimo quarto Iulij generalem
 cœtum conuocarunt, quòd manus postrema negotio admoueretur
 ad crastinam Sessionem: & quamquam Hispani rumorem spartif-
 sent, nisi dogma illud declararetur, se in Sessione aut contestatu-
 ros, aut prodituros in medium, vt suam conscientiam exonerar-
 ent; tamen Legati reliquorum concordia confisi, alacriter con-
 uenere, cum longè maior numerus sæpè in campo, semper in tri-
 bunalis victoriam consequatur. In sententijs dicendis Hispanienses
 immobiles perstitere, Antonio Augustino excepto, qui dixit, Ac-
 cipi sextum Canonem à se, quòd plurium suffragijs assentiretur, &
 ne prospero Synodi processui obuiam iret, tametsi ipso spectato,
 sibi Canon non placeret. Sex Episcopi Ecclesiarum extra Hispani-
 am cum Hispanis consensere, Iacobus Gibertus Noguera Hispani-
 ensis Alifanus Episcopus, Antistes Verdunensis Gallus, & ex Ita-
 lis Carolus Bouius Ostunensis in regno Neapolitano, Ioannes An-
 dreas Bellonius Episcopus Massalumbrae vrbs prope Neapolim,
 Fabius Mirtus Neapolitanus Episcopus Caiacensis, qui Nuntius in
 Galliam missus est, cum Boncompagnus sub nomine Grego-
 rij XIII. vniuersalem Ecclesiam rexit, Gabriel de Monte Episco-
 pus Hesinus.

7 Quieto nondum erant animo Legati, tametsi certò præuiderent
 exitum Sessionis, cum ipsis videretur, à dissensu Nationis tam adspe-
 ctabilis magnitudine, pietate ac doctrinâ, plurimum dignitatis Con-
 cilio

Pars III.

B b b b

cilio

1563.
 e Litt. Legat.
 ad Borrom.
 12. Iul. 1563

iae
 Trid.
 II.

1563.

f Litterę iam
dictę Legat.
& Viceco-
mitis.

cilio illisquę Decretis detractum iri, quippe quod in huiusmodi victorijs accidit aduersus quã in militaribus, vbi tanto plus habetur glorię, quanto minus pugnæ. Quapropter Moronus præcipuę adhibuit f in publico Conuentu, ac postea in priuatis colloquijs, officia vel maximę studiosa apud Lunensem, quod ipse solertiam omnem impendēret ad comparandam Concilio ac sibi ipsi coronam concordię. Nec hortamenta incassum abiere. Lunensis quippe, tum ingenio tum religione vir egregius, animaduertit, quantum id ad Ecclesię bonum conferret, & vsque ad eod suos Episcopos iterum atque iterum rogauit, vt tandem eos flexerit. Quare quo tempore Legati curaturi erant corpus quiete, quę nequiter inuenitur supra plumas, cum animus, quo viuunt corpus, remanet inter spinas, iucundum hunc nuntium ab eo accipere, qui Homericum quasi nepenthes illis fuit ad breuem illius noctis soporem, donec ab aurora vocati sunt ad functionem, tam diuturnorum atque vniuersalium laborum partum, & tam varię spei, nunc succensę, nunc tepescentis, & nunc gelantis obiectum: Verum qui Naturam incusauit veluti nouercam, quod nobis aperuerit solum tam confragosias vias ad obtentos fines assequendos, aut ignorans, aut calumniosus exiit. Sicut ex amaritiethymi mel conficitur, ita à prægressa molestia suppeditatur materia ad iucundissimam voluptatem habendam.

CAPVT XII.

Sessio vigesimatertia Diplomata Pontificia de Legatis, facultates Oratorum, alięque Principum litterę ibi recitatae. Decreta proposita tum ad Fidei dogmata declaranda, tum ad reformandas corruptelas. Comprobatio cum modica & paucorum repugnantia. Sessio futura ad diem decimum sextum Septembris destinata.

a Cuncta sunt in Diario 15. Iulij 1563. in Actis Paleotii, & arcis Ælię, & in epist. Iadrenf. eodem die.
b Scriptũ Vicecomitis ad Borromæum 19. Iul. 1563.

GAllus^a eo manẽ ad aram operatus est Episcopus Parisiensis, & Hispanus Latinẽ concionatus Episcopus Alifanus, de quo apud Legatos postea conquesti sunt Galli^b ac Veneti, postulantes, ne oratio referretur in Acta, propterea quod prius Hispaniã quã Gallię Regem, priusquę Ducem Sabaudię quã Rempublicam Venetam nominarat. Verum quoniam in comperto erat, actum id non fuisse ab oratore nec nomine nec mandato publico, ea querimonia ad indicandam offensionem satis fuit. Munus